

PARTICIPATIEVE PEDAGOGIE EN VRIJWILLIGERS

WAT IS PARTICIPATIEF TALENONDERWIJS?

Het is de bedoeling om ongelijkheid en onrechtvaardigheid aan te pakken door het leerproces democratischer en krachtiger te maken. Zo krijgen de studenten in de praktijk meer invloed op hun klas en op wat er gebeurt. Met deze aanpak worden geen vooraf bepaalde leerplannen en handboeken gebruikt. De leraar luistert naar zijn studenten en bepaalt zo de thema's die het meest relevant zijn. Op die manier komen de leerplannen tot stand. Het echte leven van de studenten staat op het voorplan. De studenten geven constant commentaar en sturen de plannen bij.

Studenten worden beschouwd als experts wat hun interesses betreft en hun taalbehoeften. Dit staat tegenover de onrechtvaardigheid die ze buiten de klas ervaren. Vrijwilligers kunnen hier ook toe bijdragen door respect te tonen voor de studenten en interesse voor hun standpunten en behoeften.

Deze aanpak is geïnspireerd door de Braziliaanse opvoeder Paulo Freire. In Groot-Brittannië werd in dat verband het zogenaamde 'Reflect ESOL'-project gelanceerd tussen 2007 en 2011.

De leerkrachten maken dingen mogelijk. Zij brengen taal aan, maar hun belangrijkste taak is om alle studenten te stimuleren om mee te werken aan een krachtige, warme leeromgeving. Vaak gaat men in de klas dieper in op topics die centraal staan in het leven van de studenten. Een taal leren sluit daarbij aan.

VRIJWILLIGERS IN DE 'PARTICIPATORY' KLAS

De vrijwilligers dienen in de eerste plaats naar de studenten te luisteren, omdat zij de cursus bepalen. De studenten leren de doeltaal door ze zoveel mogelijk te produceren. De klemtoon ligt op dialogen, discussies en andere manieren om je uit te drukken (output) en niet alleen op luisteren en lezen (input). De vrijwilligers gaan in dit verhaal mee.

Maar een vrijwilliger kan natuurlijk ook gewoon meedoen in een discussie. Op die manier maakt zij/hij de leeromgeving rijker. Door deel te nemen aan de discussies wordt de kloof met de studenten ook kleiner, want iedereen is actief. Het project Xenia bijvoorbeeld is een workshop voor vrouwen waarbij de focus ligt op 'betekenisvolle integratie van twee kanten'. Xenia maakt geen onderscheid tussen taalleerders en taalexperten; iedereen is gelijk in de workshop.

In de klas wordt de kloof tussen de leraar en de studenten voortdurend in vraag gesteld. Hoewel de leraar de eindverantwoordelijkheid blijft behouden, zijn het de studenten die dingen aanbrengen en leren. Zo is het mogelijk dat studenten doorgroeien tot vrijwilligers als ze een hoger niveau bereikt hebben.